

НАЗНАЧЕНА ОДНОЦІЛЬНА ПОВІТРЯНА КОМАНДА ДЛЯ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Вашингтон, 18 листопада. — Летунські Сили іменували одноцільну Континентальну Повітряну Команду для ведення оборони Злучених Держав з повітря. Новим командантом назначений лютенант генерал Джордж Е. Стратмейер, а осідком команди буде квартира повітряної бази Мічел, на Лонг Айленді біля Нью Йорку. Нова головна ад-квартира буде мати під своїм ґрунтом уся потужність командою Повітряної Оборони, тобто боеві сили, і тактичну Повітряну Команду, тобто легких бомбовальників і силу до нападів. Обидві команди будуть далі існуювати як оперативні організації.

Нова реорганізація обіймає теж такі справи: Поділ Злучених Держав на шість географічних округів Повітряних Сил, на такий лад, як поділено край на шість команд армії; вишкіл і контролю двох цивільних сил, Красної Повітряної Гвардії і Повітряної Резерви під спільним доглядом Континентальної Повітряної Команди. Генерал Стратмейер був доі головною Командою Повітряної Оборони. На його місце приходить тепер майор генерал Гордон П. Сейвіль. Нова команда подібна до Стратегічної Повітряної Команди, яка має на меті вислати літаки на уяр по території Злучених Держав.

„МОСКВА АБО К.І.О. — КЛІЧАМИ ДЛЯ КОНВЕНЦІЇ

Портленд, у стеїт Орегон. — Для підготовки резолюції на конвенції Конгресу Індустріальних Організацій, яка починатиметься в понеділок, радять ужити резолюційна комісія. Важливі дебати комісії ведуться над складенням резолюції з домаганням усунення комуністичних з провідних позицій в місцевих юніях. Труднощі заходять в цьому, що в околиці Нью Йорку юні К.І.О. заявили свою підтримку для кандидатури Генрі Волеса, а це має бути признакою комуністичних симпатій провідників. Найбільшою несподіванкою для членів комісії є становище передсідки К.І.О., Філіппа Морея, який поставив комуністам ультимат: „Або Москва, або К.І.О.“ Це мало б бути злучене зі згаданим злучити К.І.О. з Американською Федерацією Праці, яка вже висловила таке бажання на своїй конвенції в Сінсінаті. Мореї підстав поміч у своїй кампанії проти комуністів від Волтера Рутера, голови автомобільної юнії, який впливав, таке саме становище. Він сказав, що коли відділи юнії не заявлять проти комунізму, то вони мусять покинути юнію, а як це є ціла юнія, то мусять покинути К.І.О. Проти такого становища промовляли два делегати, які стоять під замітом комунізму, а саме Бен Голд, голова кушпівської юнії і Алберт Фіндджералд, голова юнії електричних робітників.

ТУРБО-ЛІТАКИ ШВИДКИ НА 600 МІЛЬ

Вашингтон. — Команда маринарки виявила, що вже покінчено проби з новими пружинними турбо-літаками, яких швидкість доходить до 600 миль на годину. Нові турбо-літаки не мають хвостів та призначені на вилет з кораблів-літаководців. Команда

Долес головою американської делегації в О. Д.

Кій Вест, Флорида, 18 листопада. — Президент Труман перерив із своїми прибічниками конференцію в закордонних справах і після того появилася оповістка, що він назначив Джона Фостера Долеса головою американської делегації до Об'єднаних Держав підчас наради в Па-

рижі і на час відсутності секретаря стеїту Джорджа К. Маршала. Джон Ф. Долес це звисний республіканець, політичний дорадник перепавшого при останніх виборах на президента республіканського кандидата губ. Тамеса Е. Дюїя. Назначення Долеса викликало прихильні замітки тому, що це знак продовження двопартиїної політики в закордонних справах Злучених Держав. — Делегатом до Асамблеї О.Д. іменований Бенджамин Коґен.

Секретар Маршал має прийти на розмову з президентом Труманом у поведілок до Вашингтону, бо до того часу президент покинеїт вакансію і вернеться до столиці. Міжтим секретар оборони Джеймс Форрестал прибув до Кій Вест і відбув з ним односторонню конференцію. Доі нема урядової оповістки, про що йшла розмова, однак поінформовані люди кажуть, що йдеться про підготовку допомоги Американці для Китаю на таких засадах, як наладжена допомога Греції на підставі так званої „Домовленості Трумана“.

НАЗИВАЄ ПОЛІТИКУ СУПРОТИ КИТАЮ БАЛАМУТНОЮ

Сінсінаті, Огайо. — Макс Істман, один з редакторів ліберального тижневика Ді Нью Лідер, у своїй промові на конвенції Американської Федерації Праці скритикував політику уряду Злучених Держав супроти Китаю і назвав її баламутною. Він сказав, що американська політика опирається на „гумбуз, спрепарований у Москві“, наче б то китайські комуністи були якісь „селянські середняки, які не мають ніяких звязків з Комінформом. Істман твердить, що ця політика полягає на легковажній відносині у Китаю. Він теж закинув урядові, що не розуміє політики Москви, опертій на заявах Сталіна. Ці заяви пригадав Істман конвенції і вони викликали довгу бурю оклику серед делегатів. Між ін. пригадав Істман заяву Сталіна, що: „неможливе є даліше існування Советської Республіки на довгий час побіч імперіалістичних держав. Скорше чи пізніше хтось з них мусять вийти переможцем“. Цей вислів, як твердив бесідник, не походить з 1920 рр., але його розповсюджене Сталін теж в 30 мовях, серед соток мільйонів людей. Істман назвав Совети „державою 14,000,000 невігланків, над якими панує державна поліція“.

КОРАБЛІ З НОВИМИ ІМІГРАНТАМИ

До Нью Йорку прибув у четвер корабель Ірві Пайл з рештою іммігрантів зі скитальщини, які приїхали ще на підставі старої засади, тобто на афідевіти, вислані родинами негайно після покінчення війни. Між іммігрантами було чотири українських родин: один грек, священик з Карпатської України, один професор з родинною, один співак, і одна інша родина — всі з околиці Нью Йорку. Підчас вислідання з корабля не було жадної прислу-

І.Р.О. ВСТАНОВЛЕНЕ ЯК ОКРЕМІ АГЕНЦІЯ О.Д.

Париж, 19 листопада. Проти останньої же советської опозиції Генеральна Асамблея О.Д. встановила вчора Міжнародну Організацію для Збігів (ІРО) як свою окрему агенцію. Рішення прийнято більшістю 30 голосів проти 6 советських. В останній дебаті советський представник повторив ще вже добре відомі советські обвинувачення проти скитальщини та проти ІРО.

ІЗРАЇЛЬЦІ НЕ УСТУПЛЯТЬ З НЕГЕБУ

Тель Авів, 19 листопада. Уряд Ізраїля прийняв і рівночасно відкинув домагання Ради Безпеки про переміну оспорюваної провінції Негеб в „лічню країну“. Ізраїльці погоджуються відкликати звідти свої війська, які там вступили після 14 жовтня, але відмовляються зрезигнувати з цієї провінції та відкликати війська, які там були раніше.

„Дике поле“ на західних кордонах України

На підставі численних повідомлень з різних боків, головне від вітківців зі советської „сфери впливів“ в західну Європу та з листів стверджується, що в Україні велике спустошення, що його винесли советські окупаційні власті на західних кордонах України. Не вважаючи на те, що советська „сфера впливів“ є на півночі України, в Німеччині, Москва продовжує ізолювати Україну навіть від других московських сателітів. Стверджується, що західний кордон України виглядає рідше, як на ліній фронті, ніж на державний кордон. Вся волоса здобж кордону ширину кількох кілометрів повністю звільнена від населення. Перед самим кордоном широка полоса завжди свіжо зораної землі, а далі споруджені дротинні засіки, через які пущений електричний струм. За дротинами бита стежка, по якій постійно та у близькій віддалі один від одного ходять патрулі советської кордонної охорони. За стежкою ще насипаний вал землі і над самою землею ще поведені ялярмові дротини, при необережному зачіпленні яких виляють високо в повітря світляні ракети, яскраво освітлюючи весь простір. Після валу і на самій лінії кордону є ще одні дротинні засіки. Рівночасно повідомляється про гарячкову будову нових та відновлюваних модернізованих старих советських кордонів від заходу, використовуючи при цьому каторжників.

ВІЧЕ В АЛЛЕНТАВНІ ВІДЛОЖЕНО ДО 28 ЛИСТОПАДА

З канцелярії ЗУАДКомітету повідомляють, що громадські збори в переселенцях справах в Аллентавн, Па., заповіджені на день 21 листопада, з важних причин треба було відложити на наступну неділю, дня 28 листопада.

ДОЛЕС ВЗИВАЄ ЄВРОПЕЙЦІВ ДО ЄДНОСТІ

Париж, 19 листопада. Джон Фостер Долес, республіканський член американської делегації до О.Д., висловив вчора в місцевому Американському Клубі промову, в якій взивав європейські демократії до єдності та створення в Європі „нездобутої твердині волі і добробуту“. Він твердив, що як самі європейські народи не визнають під цим оглядом достатку енергії і доброї волі, то й Америка може послабити їм свою допомогу.

З.У.А.Д.КОМІТЕТ ДІСТАВ ВІД КА.Р.Е. ПРОДУКТІВ НА 14,000 ДОЛ.

Філадельфія, 19 листопада. З канцелярії ЗУАДКомітету повідомляють, що в останніх днях відома кооператива пересилки харчових продуктів КАРЕ розділила між своїх членів двомісячну надлишку в харчах на загальну суму 200,000 дол. ЗУАДКомітет, як один з членів КАРЕ, одержав продуктів вартості 14,000 доларів. Продукти будуть розділені між українських скитальців та потребуючих в таких країнах: Німеччина, Австрія, Італія, Франція, Голландія, Чехословаччина і Польща. Деяку кількість пакунків приділено теж для хворих українських робітників і переселенців в ім свою допомогу.

КИТАЙ ПРОХАЄ АМЕРИКАНСЬКОЇ ДОПОМОГИ

ВИМІНА ЛИСТІВ МІЖ ЧІАНГ КАЙ-ШЕКОМ ТА ПРЕЗИДЕНТОМ ТРУМАНОМ.

Нанкінг, 19 листопада. — Вчора тут подано до загально-го відома подробиці з виміни листів між китайським головою командуючим Чіанг Кай-шеком і президентом Труманом. Згідно з китайськими джерелами, Чіанг в листі, переданому пре-

зидентові за посередництвом китайської амбасаді у Вашингтоні, прохає: 1. Рішучої заяви Злучених Держав щодо майбутньої моральної і матеріальної допомоги Китаю, щоби в той спосіб піднести духа китайських військ; 2. Більше активної американської участі в керівництві воєнних зусиль китайських націоналістів; 3. Безпосереднього збільшення матеріальної допомоги для урядових військ. Пізидент Труман у своїй відповіді, яка настигла до Нанкінгу в неділю, розглядає американсько-китайські цілі та американське заінтересування теперішнім положенням в Китаю, але не робить жадних окремих обіцянок допомоги поза існуючу вже програму, замкнену в числі 400,000,000 доларів. Проте, з Вашингтону повідомлено китайській уряд про приписання допомоги і вже висла-но транспортні тарти і матеріали до північного Китаю поза порядком визначених раніше дат. В листі Чіанг Кай-шека мали бути натяки на американську співвідповідальність за теперішнє положення в Китаю, покликуючись головне на китайсько-советський договір, підписаний на базі американської дипломатії за часів президента Рузвельта та який признавав Советам окремі концесії в Манджурії, що й призвело до теперішнього положення. Чіанг мав рівночасно пообіцяти відповідну реорганізацію китайського уряду для скріплення його воєнних зусиль.

ПОРАЗКА ЧЕРВОНИХ БІЛЯ СУЧОВА.

Нанкінг, 19 листопада. — Китайське міністерство оборони видало вчора чергове заповнення про „небувалу перемогу“ урядових військ на фронті біля Сучова, при чому урядові армія і авіація мали завдати комуністам втрат, що переходять 130,000 воєків, в порівнянні зі 40,000 власних втрат. Комуністи вже в менше тригодинному тоні говорять теж і про свої перемоги. З неутральних джерел потверджується поразку комуністів, що відстапувати та пробують реорганізувати свої розбиті армії.

ФІНАНСОВІ СПЕЦІАЛІСТИ СТУДІЮЮТЬ МОЖЛИВОСТІ ПОЛАГОДЖЕННЯ БЕРЛІНСЬКОЇ КРИЗИ.

Париж, 19 листопада. — Американські й британські фінансові спеціалісти вибралися до Берліна, щоби на місці про-студіювати можливість введення там одної советської валюти під мінімальною чотирьох державною контролею. Встановлені ними факти мали б послужити неутральним членам Ради Безпеки річевими фактами в їх намаганні посередництва для наладнання советсько-західного спору в цій справі.

АМЕРИКАНСЬКА ГІППОКРИЗІЯ

Відень, 19 листопада. — Советська і контролювана ними австрійська комуністична преса подала вістку, що огидно замордований советськими воїками американський громадянин Ірвінг Росс, урядник місцевої місії плану Маршала, був заангажований в американській шпигунській роботі. Головна квартира Американської Армії в цьому місті вчора офіційно заперечила ці повідомлення, стверджуючи, що Росс не був заангажований в шпигунстві ані для Армії, ані для будьякої іншої американської урядової інституції.

АМЕРИКАНСЬКА ГІППОКРИЗІЯ

Відень, 19 листопада. — Советська і контролювана ними австрійська комуністична преса подала вістку, що огидно замордований советськими воїками американський громадянин Ірвінг Росс, урядник місцевої місії плану Маршала, був заангажований в американській шпигунській роботі. Головна квартира Американської Армії в цьому місті вчора офіційно заперечила ці повідомлення, стверджуючи, що Росс не був заангажований в шпигунстві ані для Армії, ані для будьякої іншої американської урядової інституції.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1102 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Державі та за кордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число в понеділок (англійською мовою):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На шість місяців	\$1.50	Six months	\$1.50

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0682.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

УСІ ХОЧУТЬ ВОЛІ Й ВИЗВОЛЕННЯ!

Джеймс Форестал, секретар оборони, вернувшись з відвідин Британії, Франції та Німеччини повний одушевлення з цього приводу, що Західно-Європейська Юнія закріплюється та стає „ключовим елементом в планах країни оборони, виготовлених нашим урядом“. В розмові зі журналістами Форестал ще заявив, що чим далі від Вашингтону, тим більшим є довіря до Злучених Держав та їхньої ролі в Європі.

Не знаємо, чи Форестал ще довго займатиме своє високе становище, бо, як відомо, не рахувався з вибором Трумана президентом, але поки що він далі важна особа. Своїми словами Форестал підтвердив те, що можна читати в книжці відомого журналіста Андре Віссона „Як нас інші бачать“, про яку появилися рецензії якраз у тому самому дні, коли Форестал відбував пресову конференцію. У цій книжці Віссон, передаючи європейські погляди на Америку, каже, що в Європі думають, що Америка помагає їй зі свого власного інтересу, а не з якоїсь гуманності. Так розуміє багато людей в Європі Плян Маршала, себто в першу чергу матеріальну та військову допомогу бльовим західним державам, що ввійшли в склад Західно-Європейської Юнії. Про саму цю Юнію часто пишуть, що вона більше потрібна Англії, ніж самій Європі. В інтересі Європи, як кажеться, не повинно бути поділу на дві частини, західну — вільну та східну — поневолену. Це, що пише Віссон про „недовір'я“, з яким глядіть в Європі на Плян Маршала, не дуже покривається з тим, що чує, чи відчуває Форестал.

Ми не маємо спроможності перевіряти, як є в дійсності. Але є речі, що їх легко пізнати і зрозуміти. Те, що Америка робить „для своєї оборони“, не повинно бути чимсь дивним, особливо, коли вона помагає іншим народам. По правді Америка допомагає Європі теж і з гуманного відчуження людської нужди і бажання втримати і поширити свободу і демократію в світі. Знаємо, що в Європі побоюються, що американська закордонна політика хоче задовольнитися оборонним валом з тих західних держав, що входять чи ще мали б ввійти в Західно-Європейську Юнію, а решту залишити Советському Союзові, якщо він погодиться і так зберегти „мир“. Коли б таке сталося, то з цього нічого не вийшло б. Ця політика скорше чи пізніше мусила б провалитися з величезною шкодою для самої Америки, Європи і цілого світу. Таке є наше переконання, яке ми вже не раз висказували, коли забирали голос у справі об'єднання Європи. Усяка акція в цьому напрямі, ведена як Великою Британією, так і Злученими Державами, мусить носити виразну позначку, що вона веде до визволення цілої Європи, усіх європейських народів. Це повинно бути виразно сказане, бо інакше будуть зазірати Злучені Держави в замірах, які помагають цій баламуті, яку ширить советська пропаганда про американський та британський імперіалізм чи їхнє себелюбство. Совети залясали р'ятувати цілий світ перед „капіталістичною і англо-американською залясністю“, а Америці треба виразно виявити словом і ділом, що це вона р'ятує цілий світ і всі народи перед советським тоталітаризмом і варварством, а не тільки деякі країни й народи.

ЧЕРГОВИЙ ЕТАП

Спеціальна кампанія Українського Народного Союзу за збільшення рядів його членства до 50,000 вже успішно закінчилася. В авті за місяць вересня головний уряд УНСОУ проголосив, що з кінцем того місяця Батько Союз вже мав 50,027 членів, а де-що раніше повідомлено, що його майно вже переступило 10,000,000 доларів. Вістку про це велике організаційне досягнення американських українців передала теж велика частина об'єктивної української преси в Європі та інших країнах.

Ці великі „круглі числа“ членів і майна УНСОУ досягненню напередодні 55-річного ювілею цієї організації, яку створено серед найтрудніших обставин та найменшими засобами, але великим трудом, відданістю справі та ідейністю її членів 55 років тому.

Тільки той, хто сам знає історію УНСОУ з власної праці та досвіду в ній, або хто завдасть собі досить труду, щоб цю історію пізнати, зможе належно оцінити ці два факти, що їх так легко вимовляється, але як так важко здобуто: 50,000 членів і 10,000,000 майна. Сьогодні Український Народний Союз є заслугою і неомилним міром громадської вартості американських українців. Історія цього Союзу є свідомством зрілості і пісню наполегливості та ідейної праці цих десятих тисяч, що сьогодні з гордістю називаються союзниками. Недавно в привабливій розмові один сідоголовий священик, що вже сорок років працює на цій землі між своїм народом, не міг знайти слів, щоб висловити свій подив до того ж народу. Це ж в перших початках і це донедавна до Америки приїжджали справді тільки найбідніші, ті, що терпіли страшний злидні на своїй землі, що не мали найкращих засобів на життя, а не то на освіту. Вони приїхали зі згорбленою спиною від надмірної праці дома і відразу до такої ж праці пішли тут. Вони не знали, що це значить читальня Провсвіт, Рідна Школа, українські інституції і організації. Вони знали тільки працю, працю і шераз працю. Вони не мали тут ні того, що називається „кваліфікованими силами“, ані відповідної бодай малої кількості громадських провідників. Але ви подивіться сьогодні, що ці люди створили. Після двох-трьох років побуту та найважчої праці, їх зібралось кілька в одній громаді і вже почали будувати свою церкву, свій народний дім. При цьому вони в більшості давали цей свій важким трудом запроцьований гріш теж на будову церков, шкіл та інших громадських домів в „своєму селі“ в „старім краї“. Ця сама укра-

їнська жінка, що приїхала до Америки прямо з панського фільварку, вона тут не тільки працювала, але вона теж вишувала часом і десятеро дітей, що сьогодні часто з високими дипломами займають відповідальні пости в усіх галузях життя цієї країни.

Ці „прості люди“ й створили Український Народний Союз. Хто тільки хоче пізнати їх історію, той швидко в кожньому з цих наших робітників, в кожній цій нашій тепер бабусі, що часом все задишати а на народну імпрезу вибереться, бачитиме не звичайних „простих людей“, але справжніх героїв, яких можна тільки шанувати і подивляти. Якщоб у світі будували вікопомні й пам'ятні героєві праці, то на ньому повинна б стояти статуя американсько-українського робітника.

Такими людьми збудований Український Народний Союз і в цих людях його вартість та сила, видимими знаками яких являються ці числа: 50,000 членів і 10,000,000 майна. Але вартості пророкбленого УНСОУ до його членів роботи і здобутих загальних досягнень на всіх ділянках нашого різноманітного життя нічим зміряти і оцінити.

Ці міркування насуваються самі, як застановляється над черговим етапом УНСОУ. Бо ж його ціль далеко не вишнеться ані кількістю членів, ані сумою майна. Його ціль — це постійна праця, постійне змагання, постійний ріст. Можливість цього росту і цих змагань сьогодні далеко крапці, як ті, що могли насуватися першим піонерам. Треба тільки зрозуміти, доброї волі, та головне видержаності і праці. Один з багатьох прикладів хай послужить наукою під цим оглядом.

В місцевості Форд, Сіті, в Пенсильванії, існує 63 відділи У. Н. Союзу. Його довголітнім секретарем є Михайло Личак. Громада сама нараховує около 500 душ, а відділ вже має 504 членів. Значить, не тільки зорганізовані в Союзі всі місцеві громади, але здобуто ще й кількох з околиці. Як УНСОУ почав свою кампанію за збільшення кількості своїх членів до загального числа 50,000, цим 63-му відділові призначено квоту 34 членів. Але відділ, завдяки таким прикладним працівникам, як його секретар, сказати б — „знав, що робити“. Рівночасно зі Союзною кампанією за 50,000 членів, він проголосив свою, за збільшенням свого відділу до 500 членів. Йому призначено квоту 34 нових членів, а він досі здобув 51 і має 504 члени в громаді, що нараховує около 500 душ.

Це один приклад, але як же багатомовний. Спробуйте тільки уявити собі громаду, де всі люди є членами УНСОУ. Як величезні можливості має ця громада, яких прекрасних успіхів вона в дальшому зможе добитися в усіх інших галузях громадського життя.

Цей приклад повинен стати цілком УНСОУ, всіх його відділів та всіх його членів в цьому новому етапі: об'єднати всіх українських громадян по всіх американських і канадських українських громадах в Українському Народному Союзі. Це максимальна організаційна ціль і важкої та наполегливої праці потрібно в змаганні до неї. Але наполеглива праця і великі цілі лягли в основу Українського Народного Союзу та стали його змістом.

За одну внутрішню політику

На заяві республіканських конгресменів, що вони підтримують президента Трумана, президент відповів з подякою, а про конгрес, в якому засідають республіканці й демократи фракція „діскратів“ і південних стейтів сказав, що тепер не пора для боротьби, але для співпраці. Нагадала післявиборчі відносини між обома партіями укладаються краще ніж можна було передбачувати. Значить, що й буде легше здійснити те, що обіцяно в часі виборчої акції. Однак такі домагання, як зниження податків чи зняття цін, в чому заінтересований загаль населення, властиво не залежать від президента або від конгресу, а радше від Москви, якої політика не віщує миру, а тільки війну. Америка хоче миру в Китаю, в Європі, в цілому світі, але така е ситуація, що про цей мир рішає не так Вашингтон, як Москва. Американський фермер розуміє, що висока ціна фермерських продуктів не принесе йому безпеки на ціле життя, коли на його країну може напасти агресор літаками з атомовою бомбою і зруйнувати довкруги все життя. Республіканець як і демократ розуміють, що обіцянка зменшення податків на адміністрацію у Вашингтоні залежатиме від цього, чи Америка перестане вислати допомогу знищеній Європі та іншим частинам світу.

Оці й тим подібні проблеми мусять передумати робітник у заводі, людина на вулиці й домашня хазяйка при варенні обіду та при праці біля.

Однак є ще більші проблеми, посередом з тамтими злучені, якими займаються люди, а які треба б довести до відомості пересічної людини, що її називають „желем мен“ чи там „сирої людини“. Є це зрозуміння потреби безпартійної, або як її називають „двопартійної“ політики в закордонних справах. Ці справи

ки уявити собі громаду, де всі люди є членами УНСОУ. Як величезні можливості має ця громада, яких прекрасних успіхів вона в дальшому зможе добитися в усіх інших галузях громадського життя.

Цей приклад повинен стати цілком УНСОУ, всіх його відділів та всіх його членів в цьому новому етапі: об'єднати всіх українських громадян по всіх американських і канадських українських громадах в Українському Народному Союзі. Це максимальна організаційна ціль і важкої та наполегливої праці потрібно в змаганні до неї. Але наполеглива праця і великі цілі лягли в основу Українського Народного Союзу та стали його змістом.

уже випробувані недавньою історією у двох світових війнах, а тепер насвітлювані майже щодня згоду на такі велетенські американські задуми, як Доктрина Трумана і Плян Маршала.

Речники обох великих партій пригадували перед виборами необхідність солідарності у закордонних справах, бо інакше чужі держави й нації будуть легковажити собі Америку, а з легковаженням прийде небезпека не тільки для нашої країни, але й для цілого свободолюбного світу. Та відомий видавець газети Луївил Курієр-Джернал, Марк Етрідж, який був членом Балканської комісії для перевірки відносин між Грецією й її сусідами, вийшов з твердженням, що оце втримання одного фронту в закордонній американській політиці є тільки негативним явищем, бо йде про оборону перед можливим заваженням Плян Маршала або Доктрини Трумана безупинними трюками й інтригами комуністів, Комінтерну й Кремля. Він приходить до висновку, що без огляду на більшовицькі затії Америка мусить скласти свою постійну „американську“ політику не тільки для закордонно, але теж і для своїх внутрішніх відносин.

Досі світ не раз докоряв американців, що вони тільки „купці-бізнесмени“, які сиділи собі заморем і користали з нещастя світу. Коли після першої війни Америка повинна була зрозуміти свою роль як оборонця цивілізації, вона до цього не догугулася й тому прийшло до другої війни. Як-що Америка це й тепер не бачить, б зрозуміла, що вона мусить стати в провіді світу; вона сама була б виставлена на знищення.

Етрідж пояснює цю загрозу так: „Є чотири провідні потуги в світі: Америка є першою; Росія зі своїми територіями є другою, західна Європа, яка обіймає Рурцину, Нідерланди, Заар, Бельгію, північну Францію є на третьому місці, а Шлезьк, Тешен, Чехословаччина й Північна Італія на четвертому. Росія вже диктує одній частині й половині другої під господарським оглядом, а тепер досягає через Берлін по решту. Узявши під увагу рівнини Польщі й пишніччі поля України та нафтові багатства Румунії, вона досягне по німецьке й французьке вугілля й вийде на першу потугу, а Злучені Держави остануться на другому місці.

Оці можливості вказують, що Америка мусить створити свою власну силу таку, яка не допустила б до світової гегемонії Росії. Америка має на експорт таку силу, яка донедавна була визовом для деспотів. Це була революційна сти-

хія з свободолюбними гаслами з 1776 р. Ця стихія не тільки захищала Злучені Держави, але ще загрожувала тиранам.

Тепер настали такі часи, що цю американську ідею треба підтримати іншою силою, а саме переведенням повної рівноправності громадян у власній країні й зконсолідуванням природних багатств Америки для підтримання країни в цілому світі. Таким чином південні „діскрати“ мусять раз зрозуміти, що безупинне видання грошей білої раси над чорною й іншими тьмами осмішує Америку в очах закордонної й ослаблює її місію. Як республіканці так і одиниці з демократичної партії повинні залишити штучне видання стейтсманів прав на те тільки, щоб поодинокі магнати могли наживати свою волю стейтсманським урядам і так використовувати для себе природні багатства. Як зразок таких посягань наводить автор домагання південних підприємців, щоб електричну силу з Проекту Долини Тенесі не постачати безпосередньо консументам тільки приватним електричним, а ці, щоб продавали електричну силу до мешканців і фабрик, хоч за Проект Долини Тенесі заплачено більйони доларів з податків. Подібне хочуть зробити з нафтою, вугіллям і іншими багатствами.

Коли президент на чолі федерального уряду переведе програму розвитку природних багатств для користі всього загалу, оці поодинокі підприємці мусять піддатися загальному і злучать свої сили з цілим народом для далеко йдучих цілей.

Згадані приклади це тільки пригада Етріджа що значить „двопартійна“ внутрішня політика. Коли вона буде прийнята, тоді це буде відрізок ідейної господарки й беззастережної свободи, який притягне на бік Америки колювальні народи й навіяні вільні люди, а це разом створить з Америки непереможну силу під кожним оглядом.

ВИ ОДЕРЖАЛИ СЬОГОДНІ „СВОБОДУ“? А ЧИ ВИ ВИСЛАЛИ ВЖЕ СВОЮ ДОБРОВІЛЬНУ ДОЯЛАТУ ДО ПЕРЕДПЛАТИ, ЩОБИ ВОНА МОГЛА ПРИЙТИ ДО ВАС ТЕЖ ЗАВТРА?

PROTECT YOUR FUTURE

М. Брадович.

ЧУЖИНОЮ

17)

При їх появі з дивану ліх філіжанках чорну каву, підвівся відповідаючи на їх привітання Хаджі, що не зважаючи на свою білу бороду не мав в собі нічого старечого, і подивився пильно в обличчя Марка. І від його погляду блиснув у Марка спомин, що „той, який все знає“, в його гарячковім сні виглядав так, як, чи не цікавий він закош-як цей Хаджі. Як у сні чув він годос господаря, який казав до старого гостя: дозволяй поручити твої ласці мого молодого приятеля. І як здалека почувалась відповідь: його молодість без порівняння старша „нашого віку, бо хто силою свого стремління перемагає смерть, є вона для того мостом від життя до життя... Коли слуга приніс їм в арабській есенції розбіглися

барвами веселки на поверхні кави, видаючи гострі пахощі, які Марко даремно старався порівняти з якимись відомими йому. Але вони були кращі, ніж з випарами кави і Марко ковтав її з насолодою. По кількох хвилинах розмови, зміст якої він не міг собі потім пригадати, він відчув припінчене биття серця, йому видавалось, що з тремтіння його грудях випливали хвилі, які повільно підносили його, йому видавалось, що крізь зелену запону цих хвиль він бачить як в дзеркалі самого себе, похилого над столиком і замисленого Хаджі, що дивиться на нього...

Раптом все минуло, він бачив знов лагідні очі співрозмовця, спрямовані на нього, і чув його спокійний голос, але він прийняв тепер цілком інакше говорене. Від його гарячки не лишилось і сліду, думка була гостра і кипіла, виносячи питання на поверхню свідомості, а Хаджі ніби

й не потребував чути їх висловлення, щоб відповідати на них.

— Ви хочете знати, чому людина перемагає добро, чому паде зла роса на добре насіння і пересіє пшеницю будяками. Але перемагає людина, бо ла може бути лише тимчасовою і позірною, бо те, що видавалось добрим вчора, може бути вже злим завтра, коли ми самі удосконалюємося швидше ніж наше оточення. Мертвий, кажуть, тримає, а в дійсності затримує живого. Отже й абсолютного добра в дійсності нема, хоч ідею його мусить бути. Але добро перемагає в засади зло вже тому, що верховою доброю є саме життя, вічне в тривалості своїх змін...

— Ви гадаєте, що зміна старого може бути остільки значною, що його в новім не можна пізнати, і непокоїтеся за ваш власний парі. Але дитина не може бути запереченням батьків і тим більше потребує їх, чим тяжчим є перші кро-

ки життя.

— Чи надмір терпіння не руйнує самого життя? — запитує Марко.

— Терпіння, як і вітра, є складником життя, відпові Хаджі. Воно провадить також до його верхів, даючи горду свідомість його величч. Велетні людства, що не давали йому упіднитися, мали більше терпіння ніж вітри. Кожна віра має своїх мучеників.

— Чи ж нема людських скупчень без віри й гідності? Чи нема на світі абсолютного лиха? Запитав з гірким обуренням Марко.

Хаджі не відповів негайно на це запитання і замислився, оперши чоло на долоню правий. І Маркові видавалось, що думки його співрозмовця та його власні поплили єдиним річищем.

По кількох хвилинах наміслив Хаджі зауважити: Лихо може бути абсолютним, коли воно перебуває поза межами духовного життя. На берегах

Гангу вірять в існування мерців, що перебувають між живими, опирів, що живляться живою кров'ю... Це байки, звичайно, але й вони мають свій глибокий сенс, як і більшість народних вірувань і забобів. Цим шляхом намагається колективний розум з'ясувати собі й те, що ми означили б як абсолютне лихо, лихо в самій собі і через себе саме, протилежність самої засади життя, завжди й всюди ворожа йому.

— Але як-же знаходять опір місце в межах нації, яка є найвищим суспільним виявом життєвої засади? — Запитав по короткім намісленні Марко.

— На це вам важко відповісти — зауважив Хаджі. Але оскільки є хтось поза межами життя, є він очевидно й поза межами нації. Зрештою чув я в околицях Пешавару поза горішнім Індом старий переказ про царство ночі і смерті далеко до той бік Даху Саїту,

Паміру. До дуже мішаного під оглядом етнічним населення цих місцевостей приносили мабуть цей переказ частини народу, що пересуваючись з півночі на південь схилими Тянь Шаню і Паміру, дістались через просянки Гіндукушу до Індії. Я зацікавився цією історією і міг переконатися, що ці мандрівники були кайсаками з земель навколо горішнього Іртішу, яких почасти винищили, а почасти вигнали московські нафасники, вислані Іваном Лютиком. Отже нема дива, що вони видавались миролюбним кайсакам опирами з країни ночі і смерті... (Далше буде).

ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ СВІДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖАЄ ТАКОЖ ОБОВ'ЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ШЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОІХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАКОМИХ.

В. Петренко.

Тристаріччя Хмельниччини

3)

В лютому 1648 р. Хмельницький провадив переговори з кримським ханом. Закінчилися вони угодою, за якою хан давав на допомогу Хмельницькому кількатисячний відділ кінноти на чолі з Перекопським мурзою Тугай-Беем. Син Богдана Тиміш залишився заложником у хана.

Забезпечившись у татарській допомозі, Хмельницький уже в квітні 1648 р. розпочав рішучі військові дії проти польської армії. А-я підготовки до цих дій Хмельницький виявив себе кращим полководцем за самого М. Потоцького. Він рушив із Запоріжжя на „волость“, яка спалахнула вогнем повстання, щоб об'єднати із реєстровими козаками і дати поштох до загального повстання українського народу проти шляхетської Польщі. Свої військові сили беззастановно вишколював і одержав їх скупчені та „готові до бою“. Тим часом сина Потоцького діяла розпоряджено. Він вислав проти запоріжжя частину свого війська на чолі з козацьким комісарем Шембергом і своїм сином Степаном. Та й це військо не йшло компактною масою, а було поділене на дві частини. Одна на чолі з Шембергом і Степаном Потоцьким (около 4,000) рушила сухоходом, друга на чолі з обома генеральними-осаулами, Іваном Барабашем і Ілляшем Караїмовичем, була послана човнами по Дніпру. Обидві частини мали об'єднатися біля Кодак, а потім разом рушити проти Запоріжжя. Головні ж сили польського війська на чолі з обома гетьманами, великим коронним М. Потоцьким і польовим Мартином Калиновським, мали вирушити сухоходом від Кодак до Перекопа, військом Шемберга і Степана Потоцького.

Дня 19. квітня частина останнього були вже біля балки Жовті Води. Тут 19 квітня ударило на них військо Хмельницького. Польське військо, не можучи витримати бою у відкритому полі, окопалося табором і стало боронитися перед переважачими кількісними силами Хмельницького і кіннотою Тугай-Бей.

Тим часом реєстрові козаки, що під проводом Барабаша й Караїмовича йшли на човнах по Дніпру, прибули до Кам'яного Затону. Тут 24 квітня відбулися чорну раду і на ній рішення прийняти до Хмельницького, вигубивши перш усього свою старшину на чолі з обома осаулами, прихильну Польщі.

Підкрившись силами реєстрових козаків, Хмельницький вдарив на військо Шемберга і Степана Потоцького. Дня 6 травня бої закінчилися повним розгромом польського війська. Шемберг і Степан Потоцький потрапили в полон. Першого страчено, а другого відран помер незабаром. Лише один жовнір урятувався від розгрому, щоб донести страшну вістку про жовтоводську поразку Миколі Потоцькому. В складі захоплених під Жов-

тими Водами полонених був Іван Виговський, якого Хмельницький викупив у татар за одну кобалу і який потім став генеральним писарем Хмельницького, а по його смерті навіть гетьманом. Попав у полон також і кум Хмельницького, чигиринський полковник Станіслав Кричевський, якого Хмельницький також викупив у татар і який став київським полковником і правою рукою Хмельницького.

Жовтоводський розгром польського війська мав чимале значення для дальшого розвитку визвольної війни. Вістка про перемогу Хмельницького блискавично рознеслася по всій Україні. Козацького гетьмана почали скрізь титулувати визвольником України. З усіх сторін плли до нього повстанці.

Дня 9. травня прибули частини польської армії Миколи Потоцького під Черкаси, де стало відомо про жовтоводський розгром. М. Потоцький відступив під Корсунь. 15-го травня перед польським табором стали з'являтися частини Хмельницького і татар. Хмельницький з усіх боків адарив на Потоцького й після завзятого бою в центрі розбив польське військо. Всіх перебито або взято в полон. Між полоненими були й оба польські гетьмани, Потоцький і Калиновський, яких Хмельницький віддав у неволю татарам.

Після Корсунської поразки вся Україна від Ворскли по Дністер, палає в огні повстання. Хмельницький почав війну з Польщею, щоб помститися за власні кривди, але воно переросло всі рахунки Хмельницького і стала всенародною.

Після корсунської перемоги Хмельницький припинив дальший наступ на Польщу і відійшов до Чигирин, щоб мати хоч короткий час для організації війська. До відступу Хмельницького спричинилося однак головне те, що татари, захопивши кольосальний полон і здобич, відступили до Криму.

У цій ситуації Хмельницький дипломатично навіязує переговори в справі перемир'я на вигідних для себе умовах з польським урядом. Він провадив подвійну гру. З одного боку зазивав український нарід до повстання проти Польщі, а з другого оправдувався перед польським урядом за своє діло. Ця подвійна гра Хмельницького, каже Костомарів, була причиною багатьох його успіхів, але також і багатьох невдач.

Польський уряд не відкидав прохання Хмельницького і призначав для переговорів з ним Адама Кисіля. Але водночас навіязує він переговори через того ж Кисіля з Московщиною в справі допомоги проти Хмельницького. І Хотимський воевода С. Болховський від царського уряду сповіщає Кисіля через свого післанця, що пограничні московські воеводи дадуть полякам підмогу проти Хмельницького. Хмель-

ницький передовив писмо Болховського до Кисіля і писав царському воеводі: „Не сподівався я від його царської Величності і від вас, православних християн, щоби ви наступали на віру нашу християнську і помагали ляхам. Але з письма вашого бачу, що ви, скупчуючись буцім то проти татар, хочете помагати ляхам. Бог поміг нам побити нашого ворога. Тимто запитую вас: хочете воювати з нами, чи бути нашим приятелем?“ (М. Костомарів, опр. сіб., ст. 311).

Розуміється, переговори польського уряду через А. Кисіля мали лише тактичний характер. Його справжньою метою було повне знищення повстання Хмельницького. Тим часом події визвольної війни розвиваються таким скорим темпом і в таких яскравих формах, що змішали вони всі карти польського уряду.

Хмельницький, закінчивши організацію свого війська в Чигирині, в силі яких 70 тисяч вирушив на початку липня 1648 в похід проти Польщі.

Але і Польща зорганізувала свою велику армію в силі не менш 40 тисяч.

На початку вересня обі армії ступили проти себе під Пилявцями. 13. вересня відбулася головна битва. Польське військо було розгромлене. В паничному страху воно подалося на Львів. 17 вересня Хмельницький вирушив разом з татарами на Львів. Від 26 вересня до 16 жовтня триває облога міста. Хмельницький і Тугай-Бей взяли від нього контрибуцію і рушили під Замостя, одну з найбільших фортець Польщі. Це було по смерті короля Владислава IV, який помер 10 травня. Хмельницький чекав на вибір нового короля, підпирючи вибір Яна Казимира і в облогу Замостя мав. 19 листопада вибрано короля Яна Казимира, який повідомив Хмельницького про свій вибір і вівзав його, відступити від Замостя та повернутися на Україну, щоби там ждати на королівських комісарів для переговорів.

24 листопада Хмельницький відступав від Замостя. Тоді, каже сучасник, поляки шепотом говорили, що сам Бог послав сліпоту на Хмельницького, коли він з такими силами не тільки не взяв столицю Польщі і не поклав усю Польщу попелом, але й відмовився від дальших неприятельських дій проти Польщі та дозволив шляхті вертатися на Україну.

Хоч цей крок Хмельницького на перший погляд просто незрозумілий, але він мав свої причини. Він ясно бачив, що без сторонньої допомоги він не всилі виграти війну з Польщею. Рахунок його на допомогу Московщини цілком не дописав — вона не бажала собі перемоги Хмельницького і радше схилилася на бік Польщі. Татарський знову союзник дуже дорого коштував Україні і дотого був непевний. І кримський хан не бажав собі повної перемоги Хмельницького, бо в ній добачував і для себе загрозу. Татари вдовольнялися кожочасним ясиром з України, коли тільки вони відходили з підмоги Хмельницькому до Криму, супроти чого козацький гетьман був цілком безсилний. Український нарід, повстаючи проти Польщі, виніс Хмельницького — досі дрібного українського шляхтича на володаря визвольної України, але, на жаль, — визволитель України зпід ярма шляхетської Польщі не виявив себе українським Кромвелем, хоч останній згадував про геніального полководця повстанської України. В психології Хмельницького лежало почуття нищоти як представника України супроти польського короля, чого ніяк не можна сказати про повстанця Кромвеля у відношенні до англійського короля. Коли порівняння не надто сміле, то що психологію Хмельницького мож-

на порівняти з психологією галицько-українського селянина, на якого магічний вплив мав австрійський цесар. Отож козацький гетьман, після розгрому польського війська під Жовтими Водами, Корсунем і Пилявцями, повинувчись наказові польського нововибраного короля, відступив від облоги Замостя і повернувся на Україну.

23 грудня 1848 р. відбувся урочистий в'їзд Хмельницького до столиці України, в Київ. Його вітали як „Мойсея, спасителя і визволителя народу зпід іга ляхського, Богом даного“. А патріарх єрусалимський, Паїсій, що саме тоді був у переїзді через Київ до Москви, славив його „князем Русі“.

(Дальше буде)

ДЕРЖАТЬСЯ СТАРОЇ ТРАДИЦІЇ—Англіїці відомі з цього, що-придержуються старих, столітніх звичаїв. На картині бачимо, як супроводжують нового посадника міста Лондону, згідно зі старим звичаєм та давньою церемонією.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЇ

ПОНГСТАВН, ОГАЙО.

3 похорону на скитальців.

Наша громада втратила діяльного, жертволюбивого й патріотичного громадянина, яким був бл. п. Теодор Періг, що помер дня 4 листопада. Перший в народній роботі, й перший в жертвах тому і не-диво, що полишив по собі загальний жал, та що на його похороні було стільки людей, як ще ніколи в таких випадках. Це громада прощала людину, що довгими роками була на чолі й в парохії при українській греко-кат. церкві Святої Тройці, й в таких організаціях як Український Громадський Клуб чи Братство ім. Івана Хрестителя, від 230 У.Н.Союзу.

В похороні взяли участь чотирі священики а це о. Гладкий і о. Горняк з Ворен, український скиталець, о. Стродерс та місцевий парох о. Петро Олексів, що виголосив прекрасне прощальне слово. Гром. Іван Павловський, секретар 230 від. У.

Жертувували по \$5: Антоній Азельмо, Дмитро Войтович, а по \$2: Іван Павловський, Дмитро Романко, Теодор Мураль, Андрій Кучманіч, Осип Венгжин; по \$1: К. Тарновська, М. Репунжська, М. Вольшанський, А. Шведик, Ю. Присташ, В. Лестиниш, п-ні Шурко, Стрей, Т. Папа, І. Добро, Г. Гамера, І. Мисливий, І. Гармич, міч, А. Фюк, М. Мушинська, А. Баниш, Д. Товарицький, О. Стахура, Ю. Левинський, П. Стахура, В. Дубас, М. Періг, М. Мамрич, П. Філь, С. Ворожбит, К. Кабровська, А. Мигас, Н. Ласик, П. Ргізій, І. Семенюк, М. Іванчак. Дрібними \$5.

Осип Венгжин-Угрии.

Annual Thanksgiving Eve DANCE

WED. EVENING. NOV. 24.

— Music by —
Joe Snihur "Polka King"

— at the —

UKRAINIAN CENTER

180 WILLIAM ST., NEWARK, N. J.

DOOR PRIZES AND FREE BALLOONS.

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННИЙ КИР БОГДАН

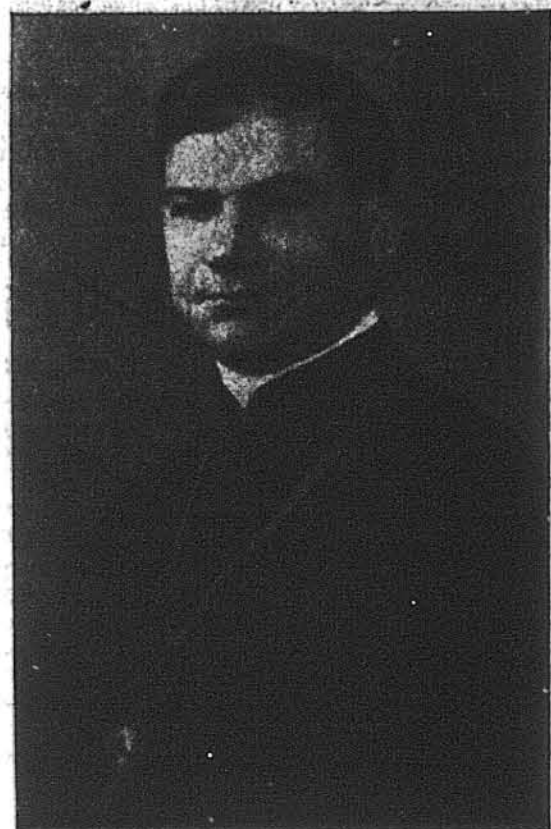
ЕПІСКОП УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

АМЕРИКИ І КАНАДИ

ПОВІДОМЛЯЄ

ЩО В ДЕНЬ ПОДЯКИ („THANKSGIVING DAY")
25-ГО ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 25, 1948)

В 10. ГОД. РАНО

—: відслужать —

АРХІЄРЕЙСЬКУ СЛУЖБУ БОЖУ

З ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННИМ МИТРОПОЛИТОМ

ІЛЯРІОНОМ Д-Р ОГІЄНКОМ

при участі нашого духовництва

ЗАПРОШУЄТЬСЯ БРАТСТВА, СЕСТРИЦТВА Й ІНШІ
ОРГАНІЗАЦІЇ ПРИЙТИ НА ЦЕ НЕБУВАЛЕ ТОРЖЕСТВО
В КАТЕДРАЛЬНИМ ХРАМІ,

300 Іст 4-та уліця, Аве. С.
в Нью Йорку

Attention Jersey City & Vicinity!

MASQUERADE BALL

— sponsored by the —
UKRAINIAN SOCIETY OF ST. JOHN
Assembly No. 270 of Ukrainian National Association
Thursday (Thanksgiving Day), November 25, 1948
at UKRAINIAN CENTER
161-163 Fleet Street, Jersey City, N. J.
JOHN KAY & HIS GOLDEN DAWN ORCHESTRA
— 5 — PRIZES FOR COSTUMES —
Admission 75 cents incl. tax. Commencement 8 P. M.
Dear Friends! The Ukrainian Society of St. John has arranged to give you the best time of your life at this Ball. There will be first class music, delicious refreshments, thirst quenching drinks... everything to make this event a gigantic success.
We take this opportunity to invite all our friends, all the Brotherhoods, Sisterhoods and Clubs to join us in making this dance a success.
THE COMMITTEE.

С. Курило.

БОЖИЙ ДЕНЬ

(Фелетон).

Кажуть святі книги, що не ділю признав Господь для людини на відпочинок. Бо неділя — це Божий день.

Деякі святкують неділю дуже гарно, в родинному кружку, з медом-вином, деякі бавляться з приятелями, веселяться, жартують, випивають чашу молодості до дна, а я... бодай не казати.

Неділя для мене є найгіршим днем в тижні.

Ще сонце не виказало свого носа зза обрію, а вже тебе будить жінка:

— Вставай, попали трохи, бо зимно. І веранди позамітай; вітер порохів понаносив. — Води налий на каву; поглянь, чи шмаття висохло. — М'ясо чилий водою, хай відмогне.

Беру картку і пишу, щоб чого не забути: палити, зам'яти, води на каву наляти, м'ясо... а, хай трясця вхопить!

Запалив, а воно погасло, дмухає як ковальський міх, всіський дух з себе випираєш, а воно тобі між очі в двоє віддає...

Снідаєш, а потім хапаєш бритву, щоб підголитись.

Головиш дивуючись, пощо Господь насадив чоловікові на лиці цієї волосної розсади, без якої спокійно можна б обійтись. Дивуєшся і здорово підтинаєш собі ух!

Затамувавши кров, ще раз їдеш бритвою по вусах, підтинаєш самособою носа, неруєшся і ще раз заглиблюєш бритву в „Адамову грушку“, тоді шпурляєш бритвою та починаєш самий з собою любов розмову, якої журналістичний світ не вживає...

З'оперувавши як-так свою подобу і наліпивши відповідну кількість плястрів, хочеш вже раз убраться.

Вбираєш сорочку, очевидно навмисно, і починаєш сварку з жінкою. Сорочка ж не твоя, спам'ятає тебе жінка. Шукає краватки, що десь згубилась, вдягаєш камізелку, а

задумавшись над неділею і над тим що далі маєш робити, шукаєш цієї самої камізелки годину, поки в дзеркалі не побачиш, що вона преспокойно висить на твоїй спині...

Неділя — це Божий день. Але неділя, це й страшний день, коли подумаєш про збори товариства. Приходиш на збори, а голова товариства на вступі щиро дякує тобі за це, що спізнився.

Саме йде важна нарада над зломаним ступнем, що провадить на сцену, та переломаним кріслом, від якого якийсь збиточник відірвав одну ніжку. Ходить про те, чи потреба покласти майстра, чи з членів хтось направить.

Кожен член забирає голос, говорить пів години, врешті голова перериває цю важну тему, бо нема присутніх всіх членів.

Година п'ята. Народа їде далі над товариською бібліотекою, яку замісць людей, уважно перечитують миші...

Знову забирають голос всі члени, дискутують, подають ради, вказівки, а тимчасом надходить година сьомою.

Дехто вже переспався, кількох жвавіших винеслося тихцем, а решта присутніх членів, німим поглядом просять голову, щоб скінчив їхні страсти...

Врешті голова замикає вчисто збори, перепрошує, що довше задержав членів, оправдується що не полагалено дрібніших справ як: помешкань для скитальців, пресових фондів, допомогових фондів, справи Рідної Школи, яка взагалі не існує, але він думає, що ці справи будуть напевно вирішені другим разом.

Волочить ноги за собою мов колоди, ідує додому на вечір, а тимчасом люди сходяться на представлення.

Попаривши язика гарячим чаєм, біжиш на театральну виставу.

Грають драму „Хмара“. Захопивши принагідне крісло, бачиш якраз першу дію. З піднесенням куртини чуєш, як на сцені щось брешить. Це спів.

Бачиш, як гурт дівчат, убравшись в найкращі українські костюми, згортає якимись кривулями наломану смеречину та соснину...

Це робітниця, граблі, та сіно...

Хтось щось сказав, а гурт задекламував протяжно: ха, ха, ха!

Це Марина жартує, а дівчата регочуться. Вбігає дівчина з перстнями на пальцях і годинником на руці:

Це Настуся.

За хвилину входить обмозаний чорною, білою і червоною фарбою молодчина, з довгими аусами, як козак, в шапці зо шліком, в чоботах, в руках довгий дрючок — це Андрій, прийшов шукати кресала.

Згодом пізнаєш усіх артистів, які, доречі кажучи, грають знаменито, тому ти нічого не розумієш, ані не чуєш.

Дуже помічним для уха є суфлер, його чуєш дуже добре...

Перемучившись з першою дією та видержавши годинну павзу, слухаєш другу дію. Нарізає тебе обліває смертельний піт, клониш голову на поруччя крісла свого сусіда і засниваєш.

Ця „дія“ — є найсолодшою. Значев'я хтось тебе штовхає в бік і бачиш, що публіка виходить знову на павзу.

Біжиш до гардероби поградувати найліпшим аматорам, при чому удаєш, що їх не можеш пізнати, дивуючись справності характеристатора.

За третім дзвінком, перед початком третьої дії, посилає режисер суфлера, поглядіти крізь дірку в куртині, чи публіка вертає на залу, чи розходиться.

Вертає суфлер і каже, що ще чекають...

Виходиш на сцену усміхнений і бачиш що капелюх, який ти оставив на кріслі замісць своєї особи, десь пропав.

Решту гри не слухаєш, а думаєш про свого капелюха,

впрочім зовсім нового.

В годині першій по півночі — скінчили.

Ніч пропала — і капелюх пропав.

Даєш у застав гардеробщи-кові два долари і він тобі вичає з гардероби півциліндра, якого знайшли на смітнику.

Вертаєш додому. В годині третій дякуєш Богу за щастливо пережити неділю — а могло би бути ще гірше! — та радєш, що надійшов понеділок...

ШУКАЮТЬ СВОІХ РІДНИХ

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

16,686 Лопаський Антона і Анни з с. Козови, Бережани, від Киса Андрія.

16,687 Семенишин Василя з с. Вигоди, Долина, від Семенишини Б.

16,688 Словоцький Михайла від Словоцький Миколи с. Максима з с. Дуліби, Стриліч.

16,689 Дворецкий Людвика з с. Копельня, Горошівського повіту, Розбицька Кляри з с. Худоклен, Путилів, Волин, від Складовський Миколи.

16,690 Рашковецкий Семана з с. Глушкова, Городенка, від Касіяна Василя.

16,691 Кіндра Андрія с. Петра з с. Дідушиць Малих, Стрий, від Федорків Олени, зам. Різняка.

16,692 Сестри з дому Бідецька (Гандзів) з с. Двірки, Жовква, з дому Добровольська Серафима з с. Бутини, Жовква, та односельчан з с. Бутини та Двірки від Рекшинська з дому Музиків Серафима д. Гавриїла і Параскеї.

16,694 Рідних і односельчан з с. Хоронів, Рава Руська, від євуж Василя.

Головний в. адрес: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. Box 1091, Philadelphia 4, Pa.

ГУМБЕРТО ШЕ МРІЄ ПРО ІТАЛІЙСКУ КОРОНУ.

Каскес, Португалія, 19 листопада. — В цьому місті перебуває на вигнанні бурий італійський король Гумберто II. В пресовому інтерв'ю він вчора заявив, що він завжди готовий вернутися до Італії та перебрати владу, якщо того забажає бі італійський нарід. Він думає, що плебісцит в Італії на цю тему ще не є виключений. Гумберто висловився з великим призначенням про те, першнього де Гаспері, що по його думці „робити знамениту роботу“ в теперішніх обставинах.

КОСЕНКІНА ВИНІШЛА З ПІПТАЛЮ.

Нью Йорк. — Оксана Косенкіна, яка перед сто днями ви-

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 6. листопада 1948 р. померла МАРІЯ ГУСАК.

члениця 218 відділу У. Н. Союзу в Кемпбел, Огайо.

Поніма походила зі села Ольшаниця, пов. Лиско, Зах. Україна. Поширила в смутку мужа Стефана, 5 синів: Івана Сарахман, Андрія Сарахман, Франка Сарахман, Михайла Гусака і Стефана Гусака; три дочки: Катерину зам. Брозики, Анну і Марію та 5 внуків і сестру Розалію в Юкон, Па.

Похорон відбувся 10. листопада в похоронного заведення до укр. гр.-катоц. церкви в Флінгстаун, від-іа на цвинтар Калваріо. — В. ІА II.

М. Стахура, секр.

Веселість у Вашій Хаті!

Якщо хочете веселитись, то без вагання купуйте найновіші рекорди ZAWADKA'S RECORDS

награні добродією Лемківською Українською Оркестрою під проводом СТЕФАНА ЧЕЛАКА, за срібного Сану, Карпатської Верхньої України. Рекорди можна купити в Нью Йорку в склепах п. ЗАДОРЦЬКОГО, п. СУРМАЧА та ГАЛІЦЬКОМУ БАЗАРА. Рекорди різном. продаються в інших околишніх містах.

Також можете замовити Оркестру на різні товариські і родинні свята, а певно будете задоволені з музики, котра грає американські та крайові танки. За задоволення ручитесь

СТЕФАН ЧЕЛАК

227 Kent Ave.

Brooklyn, N. Y.

Phone: EV 4-9401.

Навіть Найгірше Хворі Не Повинні Тратити Надії — Можна Привернути Здоров'я Також Без Помочі Ліків і Операції

НЕРАЗ ВЖЕ НА ПЕРШІ ВІЗИТИ ХВОРІ МОЖУТЬ ОДЕРЖАТИ ВАЖНІ І ПРАВДИВІ ВКАЗІВКИ ПРО ІХ НЕДОМАГАННЯ

НЕДУГА СЕРЦЯ

З глибоким чуттям вдячності для Д-ра Мілера і в цілі помочі іншим терплячим з причини серця, як також інших долегностей, подаю цей лист до відома разом з моєю фотографією.

Я терпів страшно і втратив усяку надію. Мій лікар родинний і спеціаліст від серця сказав мені, що проживу 25 днів. Було очевидно в розпачі, але тоді завважав оголошення Д-ра Мілера в часопису. По розмові з дружиною і членами родини постановив я вдатися до Д-ра Мілера в Ньюарку, де по першій огляденні довівся від Д-ра Мілера, що єсть для мене надія.

Надії мої сповнилися, коли по двох чи трьох відвідинях я почувся багато ліпше.

Тепер по серці відвідин я є як ново народженою людиною, при цьому приретенням здоров'ю.

Д-р Мілер доконав на мені чуда, а фін кілька доларів за гонорарію, ніколи не заплатять того, що для мене зроблено.

Буду назавсім вдячним, а всіх терплячих бажаю поінформувати, щоби не покидали надії, тільки пішли, як і я пішов, до Д-ра Мілера. Вірте, він допоможе іншим так, як мені поміг.

Широ вдячний
ПАНКРАЗІО УНГАРО, Бронкс 66, Н. Я.

Неможливе є оголошити всі писма від моїх пацієнтів, висловлюючих подяки за мою опіку і добрі вислідні в їх недомоганнях. Писма ті написані чоловіками і жінками, котрі терпіли на найгіршіші припадках, як: недомогання шлункові у всіх формах, ревматизм, колена в грудях і крижах, боці в руках і ногах, ослаблення серця, зору і слуху завороти голови, неправильне тиснення крові, цукровиці, жовтахи (каміння в печінках), недомогання нирок і ліхора, різном. різні, неправильності, а головним недомогання жінкам властивих.

Ці писма, на бажання, можуть бути інтересованим показані в їх оригінальній і правдо ствердженой формі.

Dr. JOSEPH MILLER, D. C. PH. G. Kinney Bldg., 790 Broad Street (Pir Market St.) Newark, N. J.

Години прийняття: від 9. раню до 8. вечором — неділі і свята від 9. раню до 1. попол. — Тел. Mitchell 2-0773
Доїзд: 3 Нью Йорку до Кортленд вулиці, опісля HUDSON TUBES до Ньюарку, 20. мінут.

ТАРЗАН, ч. 1976. Тарзан буде хату.

„Вона потребує цілковитої зміни оточення“ — радив лікар. — „Йй треба повно сонця й морського повітря“.

З питомою собі рішучістю малпочоловік забрав свою подругу...

...і заніс її як дитину на гарне морське побережжя. Там, високо понад приплив води, він збудував безпечну колибу...

...а його дорога товаришка життя пригладася тому, не знаючи, яка дивна пригода ждала на нio.

УКРАЇНСЬКІ СТИШІ
КАЛЕНДАРІ
НА
1949
РІК

- У гарних кольорах
- Календаріом друковане українською мовою
- Свята означені чітким червоним друком

Ціна 30 ц. один

На С. О. Д. не вислаємо. Належність треба посилати разом із запискою.

- [1] Малий Ісус, ангели грають — 287—14416
- [1] Ісус добрий пастир — 367—14389.
- [1] Святий Родіт — 415—14170—14144
- [1] Матір Божа — 414
- [1] Ангел Хоронитель
- [1] Дім в Альпах
- [1] Матір Божа з малим Ісусом
- [1] Осінь
- [1] Дівчина з букетом
- [1] Вид фарм
- [1] Олень над водою
- [1] Мала дівчина кормить Пташка
- [1] Серце Ісуса — 14147
- [1] Ісус на Олімпійській горі
- [1] Різдво — 14143
- [1] Хата, навколо цити — 14406
- [1] Матір Божа неуступної помочі — 14176
- [1] Фарма — 14383
- [1] Тайна Вечера — 14122
- [1] Діти на прогуляні 14404
- [1] Christ the King — 14173
- [1] Серце Діви Марії 14146
- [1] Мала дівчина з коєм — 14408
- [1] Мала дівчина, час святи — 14422
- [1] Santa Claus & Children — 14403

Замовлення слати на адресу:

“СВОБОДА”
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

З доходів за цю статтю вона заплатила рахунок у шпиталі в сумі \$8,000. Вона житиме наразі в приятелів біля Нью Йорку.

ARTHRITIS-RHEUMATISM
Острі, колючі боля, слабості neuritis зробили мої рамена без ужиточними і надавали мені спати. Я не знав, що робити, коли то я спробував LEON SOLID LINIMENT і LEON'S Rheumatic Kidney Trouble. Тепер я цілком здоровий і знов працюю. — Які Галузак з Wilson, N. Dak. Лайте, щоб LEON'S RHEUMATISM вашої системи отруї, які спробувати боля — скоро, певно, реально. Ціна за обидва \$3.50 в аптекарів. Додати на всі ремаційні боля гарантуємо за медичну або грош звернемо. Також вислаємо на С. О. Д. Пишіть до: LEON, 311 — 5th Ave., New York 16, N. Y.

ПРАЦЯ

Потрібно ЖІНКИ, у віці 35—40, зі здоровими очима, до шиття при футрах. Не треба досвіду, а треба вміння шити іголю. Платня згідно з умовою. Голоситись телефонічно до: SPRING 7-3566.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7697.
Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні, X-Ray. Розв'язати жва лікуємо без операції. Переводимо а. налізу крові для супружних дозволів. Офісний годинник: В будні 10—7 П. М. В неділі: 11—1 П. П.

РЕАЛЬНОСТІ

FLORIDA
Перед сезоном люди приїждять сюди купувати: ДОМИ, АПАРТАМЕНТИ, БІЗНЕСИ.
Як Ви приїдете, не забудьте перше зайти до свого:
ІВАН ВОРОНА
Reg. Real Estate Broker
7505 N. MIAMI AVENUE
Ph. 7-6433
MIAMI 38, FLORIDA

ІВАН КОВАЛЬЧУК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIRCONDITIONED
ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕПІ
NEW JERSEY
ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
У аналізу смутку в родині клієнта як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHUK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. BEron 4-5131

Comfortably & conditionally
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Erect 6-6555
OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗБАГАТО

Зв'язки ШАДІТЬ деше до вашого забезпечення. Ми улажуємо прекрасні ЦІЛИЙ ПОХОРОН за \$150.00
У аналізу смутку в родині клієнта:

KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український погребовий зарядчик в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-6763
225 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
зарядку погребови по \$150
ціна так низька як
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 8th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$160.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ОРЕНІ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занімається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦІХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2565
Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MEltrose 5-6877